

Nr 149

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående en överenskommelse om en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen och Republiken Finland, m. m., given Stockholms slott den 7 april 1961.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Lange

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen måtte godkänna en överenskommelse om en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen, EFTA, och Republiken Finland. Avsikten är att Finland skall medverka i EFTA-samarbetet från och med den 1 juli 1961, då de första tullsänkningarna och åtgärderna för avveckling av kvantitativa restriktioner skall genomföras.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 april 1961.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

I propositionen nr 25 föreslog Kungl. Maj:t 1960 års riksdag att godkänna Sveriges anslutning till konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen, EFTA. Kungl. Maj:t framlade samtidigt, på föredragning av chefen för finansdepartementet, proposition (nr 32) med förslag till förordning angående rätt för Konungen att i vissa fall förordna om avvikelser från tulltaxan m. m. Sedan riksdagen bifallit de i nämnda propositioner framlagda förslagen (Utr.utsk.utl. nr 2, Rskr nr 140; Bev.utsk.utl. nr 30, Rskr nr 150) har Kungl. Maj:t den 1 april 1960 ratificerat konventionen. Konventionen har därefter ratificerats jämväl av övriga signatarstater och trädde i kraft den 3 maj 1960. Den av riksdagen antagna förordningen har utfärdats den 13 maj 1960 (SFS nr 243).

I förstnämnda proposition lämnades bl. a. en redogörelse för de återverkningar som tillkomsten av frihandelssammanslutningen medförde för det ekonomiska samarbetet mellan de nordiska länderna. I det sammanhanget framhölls det intresse som från finsk sida visats för att delta i frihandels-samarbetet inom EFTA. Vid ett möte i Stockholm i november 1959 mellan ministrar från de i sammanslutningen deltagande sju länderna hade från finsk sida framlagts ett memorandum, i vilket framhölls att den finska regeringen var beredd att inleda förhandlingar om formerna för ett finskt deltagande i frihandels-samarbetet. EFTA-ländernas ministrar hade i en resolution uttalat sin tillfredsställelse över det finska initiativet.

Förhandlingar mellan representanter för de sju EFTA-länderna och Finland inleddes i mitten av januari 1960. Därvid framfördes från finsk sida vissa önskemål i anslutning till olika artiklar i EFTA-konventionen. Dessa avsåg i första hand att ge Finlands anknytning till EFTA en sådan form att dels Finlands handelsförbindelser med de länder med vilka Finlands samhandel är reglerad genom bilaterala avtal icke försvåras, dels allvarliga inre svårigheter för vissa delar av det finska näringslivet undviks.

Dessa förhandlingar pågick till i maj och hade då resulterat i ett förslag

till avtalstext för en association mellan EFTA och Finland. Denna framlades för EFTA:s ministerråd vid dess möte i Lissabon den 20 maj 1960. Därvid gjordes från finsk sida ett uttalande enligt vilket den finska regeringen kunde acceptera innehållet i det föreliggande förslaget till ett associationsavtal. Däremot ansåg sig den finska regeringen vilja ytterligare överväga vissa frågor sammanhängande med Finlands relationer till länder med vilka Finland har bilaterala avtal. Den finska regeringen förklarade sig ej beredd att underteckna associationsavtalet förrän dess överväganden i dessa frågor slutförts.

I samband med dessa överväganden träffades mellan Finland och Sovjetunionen en överenskommelse att förhandlingar skulle upptas beträffande vilka åtgärder som kunde vidtagas för att vidmakthålla och vidareutveckla handelsutbytet mellan de båda länderna i det fall att Finland önskade sluta ett separat avtal med EFTA. Sådana förhandlingar inleddes i november och resulterade i ett förslag till tullavtal mellan Finland och Sovjetunionen.

Innebörden av det finsk-sovjetiska tullavtalet är att Finland skall genomföra motsvarande tullavvecklingar mot Sovjetunionen som Finland gör mot EFTA. Finland skall vidare inte tillämpa andra fiskaltullar mot Sovjetunionen än sådana, som tillämpas på varor från andra länder. De båda länderna skall samarbeta i tulladministrativa frågor för att därigenom på effektivast möjliga sätt kunna genomföra avtalets bestämmelser. Förutsättningen för avtalets ikraftträdande är att en överenskommelse slutes mellan EFTA och Finland.

Texten till det finsk-sovjetiska tullavtalet överlämnades den 28 november 1960 till EFTA-ländernas representanter i Helsingfors. Förhandlingar inleddes därefter mellan EFTA och Finland om de konsekvenser som tullavtalet kunde tänkas få för det förslag till associationsavtal som Finlands regering hade förklarat sig kunna acceptera i samband med ministerrådsmötet i Lissabon i maj 1960. Dessa förhandlingar resulterade i enighet om att det finsk-sovjetiska tullavtalet ej nödvändiggjorde förändringar i de bestämmelser i förslaget till associationsavtal som hade direkt ekonomiska konsekvenser. De förändringar i det tidigare framlagda förslaget som ansågs erforderliga var närmast av institutionell och formell art.

En reviderad text till en överenskommelse angående bildandet av en association mellan medlemsstaterna i EFTA och Republiken Finland paraferades i Genève den 15 mars 1961. Undertecknandet av överenskommelsen skedde därefter i Helsingfors den 27 mars. Överenskommelsen torde i engelsk text jämte svensk översättning få bifogas detta statsrådsprotokoll (Bihang 1). En närmare redogörelse för innehållet i överenskommelsens olika artiklar lämnas i det följande. I anslutning därtill redovisas även vissa tillämpnings- och tolkningsregler, varom enighet nåtts vid förhandlingarna. En sammanställning av nämnda regler fogas såsom Bihang 2 till statsrådsprotokollet. Ett särskilt protokoll har upprättats som reglerar furstendömet Liechtensteins förbindelser med associationen. Enligt protokollet, som jämte svensk översättning fogas till statsrådsprotokollet (Bihang 3), skall överenskom-

melsen äga tillämpning på Liechtenstein, som därvid skall representeras av Schweiz.

Överenskommelsen anknyter till de i artikel 41 i EFTA-konventionen intagna bestämmelserna om associationsöverenskommelser mellan medlemsstaterna och annan stat. Sådan överenskommelse skall enligt konventionens bestämmelser underställas medlemsstaterna för godkännande och skall träda i kraft under förutsättning att den godkänts av samtliga medlemsstater.

Bestämmelserna i EFTA-konventionen skall med vissa i associationsöverenskommelsen särskilt angivna undantag tillämpas på förhållandet mellan Finland och medlemsstaterna i frihandelssammanslutningen. Detta innebär bl. a. att konventionens bestämmelser om inbördes tullsänkningar, tillämpningen av dess ursprungsregler och avvecklingen av kvantitativa restriktioner skall utsträckas att gälla även Finland. Konkurrensregler, undantagsbestämmelser och det allmänna samråds- och besvär förfarandet skall likaledes i princip äga tillämpning på Finland. Avtalet innehåller därjämte särskilda bestämmelser om upprättandet av ett gemensamt råd, sättet för att fatta beslut, rätten till uppsägning och liknande frågor.

I överenskommelsens inledning fastslås att målsättningen för samarbetet skall vara den som angivits i EFTA-konventionens artikel 2. Överenskommelsen har vidare ingåtts med beaktande av parternas existerande internationella åtaganden.

Artikel 1. I artikeln konstateras att associationsöverenskommelsen ingåtts i enlighet med EFTA-konventionens artikel 41, moment 2.

Artikel 2. EFTA:s område skall anses innefatta Finlands territorium. EFTA-konventionens bestämmelser skall — med undantag av artiklarna 1, 32, 34, 35, 36, 39-44 — tillämpas på förhållandet mellan Finland och EFTA-staterna. Därvid avses med konventionens bestämmelser dessa sådana de ändrats intill dagen för undertecknandet av associationsöverenskommelsen. Förhållandet mellan medlemsstaterna i EFTA skall även i fortsättningen regleras genom konventionen.

I de fall då tidpunkten den 1 juli 1960 förekommer i konventionen skall den vid tillämpningen av överenskommelsen ersättas med tidpunkten den 1 juli 1961.

Artikel 3. Som ovan nämnts gäller EFTA-konventionens bestämmelser för de inbördes tullsänkningarna — med de ändringar i bestämmelserna, som vidtagits intill dagen för undertecknandet av associationsöverenskommelsen — även för Finland. Detta innebär bl. a. att det särskilda beslut att genomföra en tioprocentig tullsänkning den 1 juli 1961 i stället för den 1 januari 1962, och som genom propositionen 1961:146 underställts riksdagen för godkännande, även skall gälla i förhållande till Finland.

Med hänsyn till särskilda svårigheter har emellertid Finland på vissa i bilaga I till överenskommelsen närmare angivna, begränsade varuområden medgivits rätt att tillämpa en långsammare tullavveckling än den som gäller enligt konventionen. Denna undantagsbestämmelse berör främst vissa gummivaror, läder och skor, textilvaror samt metallmanufaktur och vissa

andra verksladsprodukter. Grundregeln att tullarna skall vara helt avvecklade den 1 januari 1970 skall iakttagas även beträffande dessa varuområden. Efter den första 20-procentiga tullsänkningen i enlighet med konventionens ursprungliga lydelse skall emellertid, enligt det för Finland uppgjorda speciella tullavvecklingsschemat för dessa produkter, nästa tullsänkning ske först den 1 januari 1965. Finland skall sålunda enligt överenskommelsen icke ha skyldighet att för ifrågavarande produkter genomföra de tullsänkningar som enligt konventionen skall ske den 1 januari 1962 och den 1 juli 1963. Tullavvecklingen mot EFTA-staterna skall emellertid för dessa produkter därefter ske i sådan snabbare takt att tullarna den 1 januari 1967 reducerats i samma utsträckning som för andra varuområden. Mellan den 1 juli 1961 och den 1 juli 1963 kan vidare frågan om en snabbare tullavveckling för alla eller några av de undantagna produkterna än den som förutsatts i undantagsordningen tas upp till behandling. Beslut om en sådan snabbare tullsänkning kräver i enlighet med artikel 6 enhällighet i gemensamma rådet. Gemensamma rådet skall vid sina överväganden i denna fråga ta hänsyn till dels utvecklingen av handeln med dessa produkter mellan Finland och EFTA-länderna, dels den aktuella sysselsättningssituationen i ifrågavarande industrier i Finland och EFTA-länderna.

Med hänsyn till den tulltaxerevision, som nyligen genomförts i Finland och som godtagits vid GATT-förhandlingarna hösten 1960, har överenskommit att utgångspunkten för tullreduktionen för samtliga produkter för Finland skall vara den tull som gäller den 1 juni 1961. Det kan erinras om att utgångspunkten för tullavvecklingen enligt EFTA-konventionen som regel skall vara de tullar som medlemsstaterna tillämpade den 1 januari 1960.

Artikel 4. Finland har mot bakgrunden av landets speciella situation i fråga om handelsförbindelserna med utomstående länder och återverkningarna härav på Finlands betalningsbalans medgivits undantag från konventionens bestämmelser om avveckling av de kvantitativa importrestriktionerna för vissa i bilaga II till överenskommelsen specificerade produkter, huvudsakligen bränslen och gödselmedel. I den utsträckning det för närvarande ej krävs licens vid import till Finland av dessa produkter, skall de även i fortsättningen vara upptagna på frilista.

Till det sålunda beviljade undantaget från konventionens bestämmelser har emellertid fogats ett åtagande från finsk sida att bereda EFTA-staterna möjlighet att konkurrera om en rimlig andel av den finska marknaden. På begäran av någon av parterna skall gemensamma rådet vidare göra en översyn av artikelns bestämmelser.

Artikel 5. Eftersom Finland inte är medlem av OEEC och sålunda ej bunden av OEEC:s liberaliseringsstadgor, har EFTA-ländernas och Finlands ömsesidiga förpliktelser med avseende på osynliga transaktioner och överföringar fastställts i associationsöverenskommelsen. Enligt dessa skall varje EFTA-land ge Finland en minst lika gynnsam behandling som det ger övriga EFTA-länder i enlighet med sina förpliktelser inom andra internationella organisationer. Finland skall å sin sida ge EFTA-staterna minst

lika gynnsam behandling som dessa gav Finland den 1 maj 1960. Finland har i särskild bilaga (Bilaga III) till associationsöverenskommelsen gjort vissa förbehåll på ifrågavarande område. Sålunda erinras om vissa finska bestämmelser om trafiktillstånd vad avser vägtransport av passagerare och frakter, om filmdistribution och om försäkringsverksamhet. Vidare göres vissa förbehåll i fråga om utförsel av kapital och likvidering av direkta investeringar tillhöriga valutautlåning m. m. Gemensamma rådet skall förlöpande ha dessa bestämmelser under observation och vidtaga de ändringar och åtgärder i övrigt som kan anses lämpliga.

Artikel 6. I artikeln föreskrives, att ett gemensamt råd skall upprättas, i vilket Finland och envar av EFTA-staterna skall vara representerad och äga en röst.

Enligt moment 2 skall det åvila gemensamma rådet, att utöva de befogenheter och fullgöra de uppgifter, som tillkommer det enligt överenskommelsen. Gemensamma rådet skall vidare övervaka tillämpningen av överenskommelsen och hålla uppsikt över den däri förutsedda verksamheten samt överväga, huruvida ytterligare åtgärder bör vidtagas av parterna i syfte att främja förverkligandet av överenskommelsens syften.

Gemensamma rådet skall kunna fatta beslut, som skall vara bindande för alla parter i överenskommelsen, och avgiva rekommendationer till parterna. Sådana beslut och rekommendationer skall vara enhälliga, såvida inte överenskommelsen i de särskilda fallen föreskriver annorlunda. De fall då de kan antagas med majoritet hänför sig främst till undantagsbestämmelser och besvärfrågor. Beslut och rekommendationer skall anses såsom enhälliga, om icke någon medlemsstat avger en nejöst. I fråga om beslut och rekommendationer, som skall antagas med majoritet, kräves att fem parter i överenskommelsen avger jaröster. Skulle antalet parter i överenskommelsen förändras förutsättes att gemensamma rådet beslutar om det antal röster som då erfordras för beslut och rekommendationer vilka icke kräver enhällighet.

Sådana beslut av EFTA:s råd, som antagits enhälligt i enlighet med de bestämmelser i konventionen, som gjorts tillämpliga enligt artikel 2 i överenskommelsen, skall — om rådet icke beslutar annorlunda — hänskjutas till gemensamma rådet och bli bindande även för Finland under förutsättning att de utan reservation godkännes av Finland. Om beslut av EFTA:s råd, vilka antagits med majoritet enligt de bestämmelser i konventionen, som gjorts tillämpliga enligt artikel 2 i överenskommelsen, hänskjuts till gemensamma rådet på begäran av någon part i överenskommelsen, kan gemensamma rådet besluta att ifrågavarande beslut av EFTA:s råd skall bli bindande även för Finland. För ett sådant beslut av gemensamma rådet är det tillräckligt att fyra parter i överenskommelsen avger jaröster.

Enligt moment 8 skall gemensamma rådet besluta om sin egen arbetsordning och om Finlands bidrag till EFTA:s budget. Det förutsättes att det sekretariatsarbete, som erfordras för gemensamma rådet, skall tillhandahållas av EFTA:s sekretariat.

Artikel 7. Enligt artikeln skall associationsöverenskommelsen träda i kraft när alla signatärstaterna deponerat sina instrument angående godkännande av överenskommelsen.

Artikeln 8. Varje stat som ansluter sig till konventionen och sålunda blir full medlem av EFTA skall, om EFTA:s råd så beslutar, ansluta sig till associationsöverenskommelsen mellan Finland och EFTA-staterna. Stat, som ingår en associationsöverenskommelse med EFTA-staterna, skall också kunna ansluta sig till överenskommelsen mellan Finland och EFTA-länderna på de villkor, som gemensamma rådet beslutar.

Artikel 9. Finland och EFTA:s råd kan bringa överenskommelsen att upphöra med tre månaders varsel. I sådant fall kan emellertid gemensamma rådet besluta, att de bestämmelser i konventionen, som gjorts tillämpliga enligt artikel 2 i överenskommelsen, helt eller delvis skall äga fortsatt tillämpning mellan EFTA-länderna och Finland under en tid av längst nio månader från den dag överenskommelsen upphör. Enskild EFTA-stat som frånträder konventionen skall därigenom samma dag upphöra att vara part i överenskommelsen. I övrigt kan varje enskild EFTA-stat frånträda överenskommelsen med tre månaders varsel.

Artikel 10. Ändring av bestämmelserna i överenskommelsen, som godtagits av gemensamma rådet, skall underställas parterna i överenskommelsen för godkännande. Ändringen träder i kraft om den godkänts av alla parter.

I anslutning till EFTA-konventionen överenskomms att EFTA-länderna skulle under vissa förutsättningar kunna bibehålla särskilda regleringsåtgärder för vissa marina fett- och oljeprodukter. I anknytning härtill har Finland givits rätt att temporärt upprätthålla sitt nuvarande regleringsystem för motsvarande produkter förutsatt att det skydd som ges förädlingsindustrin avskaffas enligt de regler som gäller för industriprodukterna i allmänhet. På liknande sätt skall Finland ha möjlighet att temporärt bibehålla sina tullar på vissa bageriprodukter samt glass- och puddingpulver. Samtliga dessa temporära undantag skall upphöra att gälla senast den 1 oktober 1961 såvida icke gemensamma rådet genom majoritetsbeslut fattar annat avgörande.

Departementschefen

När det på sommaren 1959 visade sig att politiska förutsättningar saknades i vissa av de nordiska länderna för att skapa en nordisk tullunion, hade detta förhållande särskild betydelse för Finland. Finland, som ej är medlem i OEEC, hade i motsats till de övriga länder, som deltagit i utarbetandet av de nordiska marknadsplanerna — Danmark, Norge och Sverige — ej tagit del i vare sig försöken att bilda ett frihandelsområde för samtliga OEEC-länder eller förhandlingarna mellan EFTA-länderna. Redan vid det nordiska ministermötet i Kungälv den 11—12 juli 1959 gjorde emellertid den finske statsministern en deklARATION som innebar att om försöken att skapa ett frihandelsområde inte hade något politiskt syfte utan endast avsåg ett han-

delssamarbete hade Finland icke ett mindre intresse än de övriga nordiska länderna för dessa försök.

Detta klart uttalade finska intresse för att delta i ett vidare europeiskt handelssamarbete är naturligt av flera skäl. Att stå helt utanför den ekonomiska integrationen i Europa skulle medföra stora risker för finskt näringsliv och finsk ekonomi. Den finska utrikeshandeln har en sammansättning och inriktning som på ett påtagligt sätt ger uttryck för dessa risker. Över hälften av den finska exporten har under de senaste åren gått till de två västeuropeiska handelsområdena, sexstats- och EFTA-områdena, ca 30 % till EFTA-länderna och ca 25 % till sexstatsländerna. Den helt dominerande finska exportindustrien, skogsindustrien, skulle påverkas i särskilt hög grad om den ställdes i ett sämre konkurrensläge inom EFTA-länderna. Den finska exporten till EFTA-länderna består nämligen till mer än 80 % av skogsindustriens produkter. Tullförhållandena inom EFTA-länderna är vidare — särskilt på hel- och halvfabrikatsidan — sådana, att olägenheterna för den finska exportindustrien skulle bli avsevärda om Finland stode utanför EFTA.

En närmare anknytning av Finland till EFTA skulle emellertid kunna förväntas medföra påtagliga fördelar icke endast för Finland utan också för EFTA-länderna. Finland med sina över 4 miljoner människor och sin utvecklingskraftiga marknad skulle komma att erbjuda ett värdefullt tillskott till den större marknaden. En överenskommelse med Finland skulle också utgöra ett viktigt framsteg i förverkligandet av EFTA:s målsättning att gradvis frigöra världshandeln överhuvudtaget och ett konkret belegg för EFTA:s utåtvända karaktär och samarbetsvilja.

Det påtagliga intresse för en finsk anslutning till EFTA, som sålunda förelegat hos såväl Finland som EFTA-länderna, har inneburit att viljan att nå ett gott och snabbt förhandlingsresultat varit stor å ömse sidor. Enighet nåddes också snabbt om innehållet i en överenskommelse och sedan Finland beretts tillfälle att närmare överväga sina bilateralt reglerade handelsrelationer framför allt till Sovjetunionen föreligger nu ett av Finland och samtliga EFTA-länder preliminärt godkänt avtal.

På svensk sida har förhandlingarna underlättats därigenom att erforderliga utredningar och samråd med näringslivets organisationer kunnat ske fortlöpande och utan stor tidsutdräkt. Liksom vid förhandlingarna om EFTA har detta utredningsarbete och samråd skett i första hand genom kommerskollegium och den till kollegiet knutna frihandelsdelegationen samt genom statens jordbruksnämnd. Utvecklingen av förhandlingarna har också fortlöpande kunnat anmälas inför riksdagens utrikesutskott.

Strävandena att anknyta Finland till EFTA har i vårt land erhållit positivt stöd såväl hos myndigheter som näringsliv. Det är därför att hälsa med stor tillfredsställelse att det nu varit möjligt att nå enighet om de praktiska former under vilka en sådan anknytning kan ske. Den betydelse som den föreliggande överenskommelsen måste tillmätas på svensk sida bör ses mot bakgrunden av icke enbart önskemålet att stärka och utveckla EFTA-

samarbetet utan också de mångåriga strävandena att skapa ett närmare ekonomiskt samarbete mellan de nordiska länderna. På finsk sida har man tagit aktiv del i dessa strävanden och inte minst under de senaste åren understrukit vikten av att en nordisk samverkan kommer till stånd på så stora delar som möjligt av det ekonomiska fältet. Finlands regering var liksom den svenska beredd att acceptera den plan för en nordisk marknad som förelåg utarbetad sommaren 1959. Den nu föreliggande associationsöverenskommelsen innebär att inom EFTA:s ram den del av de nordiska marknadsplanerna förverkligas som skulle innebära ett genomförande av tullfrihet mellan de nordiska länderna. Även i övrigt bör Finlands anknnytning till EFTA skapa ökade förutsättningar för ett fortsatt och intensifierat ekonomiskt samarbete mellan de nordiska länderna liksom för att ge denna samverkan ett konkret innehåll.

Överenskommelsen om en association mellan medlemsstaterna i EFTA och Finland jämte därtill hörande handlingar godkändes av Kungl. Maj:ten den 17 mars och den 27 mars undertecknades den i Helsingfors av de avtalsslutande parterna. Överenskommelsen träder emellertid inte i kraft förrän den ratificerats av samtliga åtta signatärstater. Riksdagens godtagande av associationsöverenskommelsen torde snarast böra utverkas.

Utan att gå närmare in på överenskommelsens detaljbestämmelser — för vilka redogjorts i det föregående — vill jag beträffande dess allmänna bakgrund och karaktär framhålla följande.

Finlands speciella läge har nödvändiggjort för EFTA-länderna att ta särskild hänsyn till de grundläggande förutsättningar under vilka Finland ansett en anknnytning till EFTA möjlig. Detta har därför satt sin prägel på såväl förhandlingarna som deras resultat. Grundförutsättningarna har varit tre, nämligen dels att en överenskommelse skulle bygga på principen om ett samarbete utan överstatliga inslag, dels att särskild hänsyn skulle tagas till vissa delar av den finska hemmamarknadsindustrien, dels också slutligen att en överenskommelse måste vara förenlig med det förhållandet att Finlands handel till viss del regleras genom bilaterala avtal.

Den förstnämnda av dessa förutsättningar är automatiskt uppfylld genom att EFTA-konventionen bygger på nämnda princip och associationsöverenskommelsen nära anknnyter till konventionens regler. Varje enskild medlemsstats suveränitet respekteras sålunda och nya förpliktelser kan inte påläggas någon avtalsslutande part mot dess vilja. Överenskommelsens fasta förpliktelser är av samma karaktär som i EFTA-konventionen och hänför sig i första hand till avvecklingen av tullar och kvantitativa restriktioner samt till de konkurrensregler som ansetts nödvändiga för att ge avvecklingen av handelshindren äsyftad innebörd.

Det finska önskemålet om hänsyn till vissa delar av den finska hemmamarknadsindustrien har i överenskommelsen tillgodosetts genom att Finland erhållit möjlighet att avveckla tullskyddet för dessa industrier i en till en början långsammare takt än vad som gäller för övriga industrier och enligt EFTA-konventionen. De varor det gäller faller i stort sett inom gum-

mivaru-, läder- och sko-, textilvaru- och verkstadsområdena. Det bör emellertid observeras att den första 20-procentiga tullsänkningen genomföres i Finland även för dessa varor liksom att tullarna skall vara helt avvecklade till den tidpunkt som gäller för övriga varuområden, d. v. s. den 1 januari 1970. Undantagsställningen har motiverats bland annat med den eftersläpning i rationaliseringen inom dessa industrier som föranleds av att rationaliseringen under den första efterkrigstiden av utrikespolitiska skäl i första hand inriktades på andra industrier. Till undantagsordningen är knutet det förbehållet att före den 1 juli 1963 beslut skall kunna fattas om en snabbare avvecklingstakt för tullarna på dessa varor och att hänsyn därvid skall tas till utvecklingen av den finska utrikeshandeln med varorna i fråga och sysselsättningsförhållandena inom den berörda industrien i Finland och EFTA-länderna. Det synes som om industrien i EFTA-länderna genom bestämmelsens utformning beretts skydd mot ett eventuellt missbruk av undantagsordningen samtidigt som de finska intressena tillgodosetts i rimlig utsträckning.

I detta sammanhang bör uppmärksammas, att Finland funnit det möjligt att för de varuområden, som ej berörs av den nämnda undantagsordningen, ta del i det snabbare genomförandet av den interna tullavvecklingen som EFTA-länderna beslutat och som Kungl. Maj:t för Sveriges del förelagt riksdagen för godkännande. Den 30-procentiga tullsänkning, som Finland på så sätt genomför den 1 juli i år, bör enligt min mening uppfattas som ett tecken på Finlands helhjärtat positiva inställning till EFTA.

Den tredje grundförutsättningen för Finlands association med EFTA — hänsyntagande till Finlands bilaterala handelsförbindelser — har bl. a. kommit till uttryck i att Finland för vissa närmare angivna varor, huvudsakligen bränslen och gödselmedel, erhållit rätt att bibehålla kvantitativa restriktioner även efter övergångstiden. Även denna undantagsregel är emellertid försedd med vissa villkor. Sålunda skall den tillämpas på ett sådant sätt att leverantörer i EFTA-staterna bereds tillfälle att konkurrera på lika villkor med andra leverantörer om en rimlig andel av den finska marknaden. Bestämmelsen skall vidare kunna bli föremål för översyn på begäran av någon avtalsslutande part.

Det är naturligt att man från finsk sida varit angelägen att ge en association med EFTA en sådan form som medgav ett bibehållande och en vidareutveckling av goda handelsförbindelser och ett gott grannskapsförhållande med Sovjetunionen. Detta finska önskemål, som mötte full förståelse från samtliga EFTA-länders sida, föranledde den finska regeringen att ytterligare överväga det till Lissabon-mötet i maj förra året utarbetade associationsavtalets förenlighet med de finsk-sovjetiska vänskaps- och handelsavtalen. Som i det föregående omnämnts ledde sistnämnda överväganden till ett finsk-sovjetiskt förslag till tullavtal i november 1960.

Den nu föreliggande associationsöverenskommelsen har erhållit sin slutliga utformning efter tillkomsten av nyssnämnda finsk-sovjetiska tullavtal. Denna slutliga utformning skiljer sig, som redan nämnts, från det

tidigare föreliggande förslaget till överenskommelse närmast i fråga om de institutionella bestämmelserna. Då det emellertid inte kan uteslutas att det finsk-sovjetiska avtalet kan medföra vissa problem beträffande snedvridning av EFTA-handeln har det överenskommit att — om de ursprungsregler, som tillämpas av EFTA-länderna och Finland, skulle visa sig otillräckliga för att möta en sådan snedvridning av handeln — bestämmelserna i EFTA-konventionens artikel 5 skall kunna tillämpas och åtgärder sålunda vidtagas i enlighet med konventionens bestämmelser.

Förutom de centrala bestämmelser som är avsedda att tillgodose de grundförutsättningar, som enligt vad nyss sagts måst uppställas från finsk sida, innehåller överenskommelsen vissa bestämmelser, som reglerar sådana förhållanden som är en följd av dels associationsöverenskommelsens natur, dels att Finland ej är medlem av OEEC. Sålunda föreskrives att ett särskilt för Finland och EFTA-länderna gemensamt råd skall upprättas, vilka uppgifter detta råd skall ha och de röstningsregler som skall tillämpas. Vidare stadgas att Finland och EFTA:s råd kan bringa associationsöverenskommelsen att upphöra med tre månaders varsel och att enskild EFTA-stat kan frånträda överenskommelsen med samma varsel. För att näringslivet ej skall råka i svårigheter genom denna korta uppsägningstid skall denna kunna förlängas för vissa av konventionens bestämmelser med högst nio månader upp till ett år. Med hänsyn till att Finland ej är medlem av OEEC har det slutligen ansetts nödvändigt att närmare definiera Finlands och EFTA-ländernas ömsesidiga förpliktelser med avseende på osynliga transaktioner och överföringar. Utgångspunkten har därvid varit OEEC:s liberaliseringsbestämmelser. Beträffande dessa och övriga bestämmelser torde jag här endast behöva hänvisa till avtalstexten och den detaljredogörelse för de olika artiklarna och bestämmelserna som lämnats i det föregående.

Överenskommelsen mellan EFTA-länderna och Finland har ingåtts med tillämpning av moment 2 i artikel 41 i EFTA-konventionen, som handlar om associationsöverenskommelser med annan stat. Såsom framgått av den lämnade redogörelsen skall tullsänkningarna mellan EFTA-länderna och Finland genomföras enligt konventionens bestämmelser. Med hänsyn härtill torde det bemyndigande, som av fjolårets riksdag lämnades Kungl. Maj:t att förordna om de avvikelser från tulltaxan som påkallas av Sveriges anslutning till EFTA-konventionen — i det fall riksdagen godtager överenskommelsen och densamma träder i kraft — få anses gälla även de avvikelser som påkallas av den nu föreliggande överenskommelsen.

Kungl. Maj:t bemyndigades i samband med godkännandet av EFTA-konventionen att vidtaga sådana ändringar i regleringsförfattningarna på jordbrukets och fiskets områden som föranleddes av Sveriges anslutning till konventionen. Även detta bemyndigande torde — om riksdagen godkänner överenskommelsen mellan EFTA och Finland — få anses gälla de ändringar som föranleds av denna.

Karaktären hos här föreliggande överenskommelse är densamma som hos EFTA-konventionen och huvudparten av konventionens bestämmelser

gäller även i förhållande till Finland. Enligt riksdagens beslut i anledning av prop. 1960: 25 angående Sveriges anslutning till EFTA-konventionen har Kungl. Maj:t bemyndigats att i vissa avseenden godkänna ändringar i densamma. Motsvarande bemyndigande torde erfordras såvitt angår nu förevarande överenskommelse.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna Sveriges anslutning till överenskommelsen angående bildandet av en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen och Republiken Finland enligt det till statsrådsprotokollet i detta ärende fogade Bihang 1;

dels godkänna protokollet rörande tillämpningen av överenskommelsen angående bildandet av en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen och Republiken Finland i förhållande till Furstendömet Liechtenstein enligt det till statsrådsprotokollet i detta ärende fogade Bihang 3;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att för Sveriges del godkänna sådana ändringar i förenämnda överenskommelse jämte till denna fogade bilagor, vilka enligt vad i det föregående anförts bör ankomma på Kungl. Maj:ts ställningstagande och vilka icke kräver författningsändring av beskaffenhet att påkalla riksdagens medverkan.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Barbro Blomberg

Bihang 1

(Översättning)

Agreement**creating an association between the Member States of the European Free Trade Association and the Republic of Finland**

The Republic of Austria, the Kingdom of Denmark, the Kingdom of Norway, the Portuguese Republic, the Kingdom of Sweden, the Swiss Confederation and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, on the one hand, and the Republic of Finland, on the other hand;

Having regard to the Convention of 4th January, 1960 establishing the European Free Trade Association;

Desirous of creating a free trade association between the Member States of the European Free Trade Association and the Republic of Finland;

Resolved thereby to promote the objectives set out in Article 2 of the Convention establishing the European Free Trade Association;

Having regard to existing international agreements to which they are parties;

Have agreed as follows:—

Article 1

An Association (hereinafter referred to as »the Association created by this Agreement») between the Member States of the European Free Trade Association (hereinafter referred to as »Member States») and the Republic of Finland (hereinafter referred to as »Finland») is hereby created in accordance with paragraph 2 of

Överenskommelse**angående bildandet av en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen samt Republiken Finland**

Republiken Österrike, Konungariket Danmark, Konungariket Norge, Portugisiska republiken, Konungariket Sverige, Schweiziska Edsförbundet samt Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland, å ena sidan, och Republiken Finland, å andra sidan;

vilka beakta konventionen den 4 januari 1960 angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen;

vilka önska bilda en frihandelsassociation mellan Europeiska frihandelssammanslutningens medlemsstater samt Republiken Finland;

vilka äro beslutna att därigenom främja de i artikel 2 i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen angivna syftena;

vilka beakta gällande internationella avtal, i vilka de äro parter;

ha enats om följande:

Artikel 1

En association (härefter kallad »den enligt denna överenskommelse bildade associationen») mellan Europeiska frihandelssammanslutningens medlemsstater (härefter kallade »medlemsstater») samt Republiken Finland (härefter kallad »Finland») bildas härmed i enlighet med moment 2 i artikel 41 i konventionen angående

Article 41 of the Convention establishing the European Free Trade Association (hereinafter referred to as »the Convention»).

Article 2

1. Subject to the terms of this Agreement, the provisions of the Convention, with the exception of Articles 1, 32, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43 and 44, shall apply in relations between Finland and the Member States. References to the Agreement contained hereinafter shall accordingly be construed as references to the Agreement read in conjunction with the provisions of the Convention with the exception of the aforesaid Articles.

2. References in this Agreement to the Convention, the provisions of which are made applicable by virtue of paragraph 1 of this Article, shall be construed as references to the text of the Convention incorporating all amendments made up to the date of signature of this Agreement.

3. The Area of the European Free Trade Association as modified from time to time by the operation of paragraphs 1, 2 and 4 to 8 of Article 43 of the Convention shall be deemed to include the territory of Finland.

4. For the purpose of this Agreement, the following terms: »Council», »Convention», »Association» and »Member States» contained in the provisions of the Convention made applicable by virtue of paragraph 1 of this Article shall be replaced by the terms: »Joint Council», »Agreement», »Association created by this Agreement» and »Parties to this Agreement» respectively.

5. Wherever in the Convention the date 1st July, 1960 occurs, it shall for the purpose of this Agreement be replaced by the date 1st July, 1961.

Article 3

1. In the application of Article 3 of the Convention, for the table set out in sub-paragraph (a) of paragraph 2

de upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen (härefter kallad »konventionen»).

Artikel 2

1. I enlighet med stadgandena i denna överenskommelse skola konventionens bestämmelser, med undantag av artiklarna 1, 32, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43 och 44, tillämpas på förhållandet mellan Finland och medlemsstaterna. Härefter gjorda hänvisningar till överenskommelsen skola följaktligen förstås såsom hänvisningar till överenskommelsen i förening med bestämmelserna i konventionen med undantag av förenämnda artiklar.

2. Hänvisningar i denna överenskommelse till konventionen, vars bestämmelser gjorts tillämpliga i enlighet med moment 1 i denna artikel, skola förstås såsom hänvisningar till konventionens lydelse med de ändringar som gjorts intill dagen för undertecknandet av denna överenskommelse.

3. Europeiska frihandelssammanslutningens område, så som detta ändras från tid till annan genom tillämpning av momenten 1, 2 och 4—8 i artikel 43 i konventionen, skall anses innefatta Finlands territorium.

4. Vid tillämpningen av denna överenskommelse skola följande ord: »råd», »konvention», »sammanslutning» och »medlemsstater» då de förekomma i de bestämmelser i konventionen, vilka gjorts tillämpliga i enlighet med moment 1 i denna artikel, ersättas med orden: »gemensamma rådet», »överenskommelsen», »den enligt denna överenskommelse bildade associationen» respektive »parterna i denna överenskommelse».

5. I de fall då tidpunkten den 1 juli 1960 förekommer i konventionen skall den vid tillämpningen av denna överenskommelse ersättas med tidpunkten den 1 juli 1961.

Artikel 3

1. Vid tillämpningen av artikel 3 i konventionen skall beträffande i bilaga I till denna överenskommelse an-

of that Article, there shall, in respect of each product specified in Annex I to this Agreement, when imported into Finland, be substituted the following table:—

1st July, 1961	80 per cent
1st January, 1965	60 per cent
1st January, 1966	45 per cent
1st January, 1967	30 per cent
1st January, 1968	20 per cent
1st January, 1969	10 per cent

2. Between 1st July, 1961, and 1st July, 1963, the Joint Council may decide in respect of all or any of the commodities specified in Annex I that import duties shall be reduced more rapidly than is provided in paragraph 1 of this Article. In taking its decision the Joint Council shall be guided by the development of trade in these commodities between Finland and the Member States and shall take due account of the existing employment situation within the industries concerned in Finland and the Member States.

3. For Finland, the basic duty for any product shall be that applied to imports of that product from Member States on 1st June, 1961.

Article 4

1. Article 10 of the Convention shall not apply to any of the products specified in Annex II to this Agreement when imported into Finland.

2. The quantitative restrictions which Finland may maintain in accordance with paragraph 1 of this Article shall be applied in such a way as to give suppliers in Member States the opportunity to compete with other suppliers on fair and equal terms for a reasonable share of the Finnish market for the products specified in Annex II, having regard to normal development of trade.

3. In relation to the products specified in Annex II when imported into Finland, Articles 13 to 16 of the Convention shall apply as if, for the references to the removal or absence of quantitative restrictions, there were

givna varor, då dessa importeras till Finland, följande schema ersätta det i punkten a) i moment 2 i nämnda artikel angivna tidsschemat:

1 juli 1961	80 procent
1 januari 1965	60 procent
1 januari 1966	45 procent
1 januari 1967	30 procent
1 januari 1968	20 procent
1 januari 1969	10 procent

2. Mellan den 1 juli 1961 och den 1 juli 1963 må gemensamma rådet beträffande alla eller vissa av de i bilaga I angivna varorna besluta att importtullarna skola sänkas i en snabbare takt än som följer av moment 1 i denna artikel. Vid beslutets fattande skall gemensamma rådet låta sig vägledas av utvecklingen av handeln med ifrågavarande varor mellan Finland och medlemsstaterna samt taga vederbörlig hänsyn till rådande sysselsättningsförhållanden inom berörda industrier i Finland och medlemsstaterna.

3. Beträffande Finland skall bastullen för en vara utgöra den tull, som tillämpades den 1 juni 1961 vid import av varan från medlemsstaterna.

Artikel 4

1. Artikel 10 i konventionen skall icke tillämpas med avseende å någon i bilaga II till denna överenskommelse angiven vara, då denna importeras till Finland.

2. De kvantitativa restriktioner, som Finland må bibehålla i enlighet med moment 1 i denna artikel, skola, med beaktande av en normal utveckling av handeln, tillämpas på sådant sätt att leverantörer i medlemsstaterna beredas tillfälle att på skäligen och lika villkor konkurrera med andra leverantörer om en rimlig andel av den finska marknaden för i bilaga II angivna varor.

3. Med avseende på de i bilaga II angivna varorna skola, då dessa importeras till Finland, artiklarna 13—16 i konventionen tillämpas som om hänvisningarna till undanröjandet eller frånvaron av kvantitativa restriktioner

substituted references to paragraph 2 of this Article.

4. The Joint Council shall review, at the request of any of the Parties to this Agreement, the provisions of this Article.

Article 5

1. With regard to invisible transactions and transfers, each Member State shall accord to Finland not less favourable treatment than that which it accords to other Member States by virtue of the codes of liberalisation included in the obligations referred to in Article 29 of the Convention and Finland shall, subject to the reservations laid down in Annex III to this Agreement, accord to Member States not less favourable treatment than that which is accorded to it by them on 1st May, 1960.

2. The Joint Council shall from time to time review the situation and may make such recommendations or take such decisions to amend the provisions of this Article and Annex III as it considers appropriate.

Article 6

1. A Joint Council is hereby established. Each Party to this Agreement shall be represented in the Joint Council and shall have one vote.

2. It shall be the responsibility of the Joint Council:

(a) to exercise such powers and functions as are conferred upon it by this Agreement;

(b) to supervise the application of this Agreement and keep its operation under review;

(c) to consider whether further action should be taken by the Parties to this Agreement in order to promote the attainment of the objectives of this Agreement.

3. In exercising its responsibilities under paragraph 2 of this Article, the Joint Council may take decisions which shall be binding on all Parties

tioner ersatts med hänvisningar till moment 2 i denna artikel.

4. Gemensamma rådet skall på begäran av någon av parterna i denna överenskommelse företaga översyn av bestämmelserna i denna artikel.

Artikel 5

1. Med avseende på osynliga transaktioner och överföringar skall varje medlemsstat bevilja Finland en behandling som icke är mindre gynnsam än den som medlemsstaten ifråga beviljar andra medlemsstater på grundval av de frigörelsestadgor vilka inbegripas i de i artikel 29 i konventionen avsedda förpliktelserna; och skall Finland, med de förbehåll som angivats i bilaga III till denna överenskommelse, bevilja medlemsstaterna en behandling som icke är mindre gynnsam än den som medlemsstaterna beviljade Finland den 1 maj 1960.

2. Gemensamma rådet skall från tid till annan undersöka förhållandena och må avgiva sådana rekommendationer eller fatta sådana beslut om ändringar i bestämmelserna i denna artikel och bilaga III, som det anser lämpliga.

Artikel 6

1. Ett gemensamt råd upprättas härmed. Varje part i denna överenskommelse skall vara representerad i gemensamma rådet och ha en röst.

2. Det skall åvila gemensamma rådet:

a) att utöva de befogenheter och fullgöra de uppgifter, som tillkomma det enligt denna överenskommelse;

b) att övervaka tillämpningen av denna överenskommelse och hålla uppsikt över den däri förutsedda verksamheten;

c) att överväga huruvida ytterligare åtgärder böra vidtagas av parterna i denna överenskommelse i syfte att främja förverkligandet av överenskommelsens syften.

3. Vid fullgörandet av sina uppgifter enligt moment 2 i denna artikel må gemensamma rådet fatta beslut, som skola vara bindande för alla par-

to this Agreement, and may make recommendations to the Parties to this Agreement.

4. Decisions and recommendations of the Joint Council shall be made by unanimous vote, except insofar as this Agreement provides otherwise. Decisions and recommendations shall be regarded as unanimous unless any of the Parties to this Agreement casts a negative vote. Decisions and recommendations which are to be made by majority vote require the affirmative vote of five Parties to this Agreement.

5. If the number of Parties to this Agreement changes, the Joint Council may decide to amend the number of votes required for decisions and recommendations which are to be made other than by unanimous vote.

6. Decisions of the Council created by the Convention (hereinafter referred to as »the Council») taken by unanimous vote under the provisions of the Convention made applicable by virtue of Article 2 of this Agreement shall, unless the Council decides otherwise, be referred to the Joint Council and, subject to acceptance without reservation by Finland, become binding also on Finland and apply in relations between Finland and the Member States.

7. If decisions of the Council taken by majority vote under the provisions of the Convention made applicable by virtue of Article 2 of this Agreement are referred to the Joint Council at the request of any Party to this Agreement, the Joint Council may decide that the decision of the Council shall become binding also on Finland and apply in relations between Finland and the Member States. Notwithstanding the provisions of paragraph 4 of this Article, the affirmative vote of four Parties to this Agreement shall be sufficient for such a decision of the Joint Council.

8. The Joint Council shall take decisions:

ter i denna överenskommelse, och må avgiva rekommendationer till parterna i denna överenskommelse.

4. Beslut och rekommendationer av gemensamma rådet skola vara enhälliga utom i de fall där annorledes stadgas i denna överenskommelse. Beslut och rekommendationer skola anses såsom enhälliga, såvida icke någon part i denna överenskommelse avger en nejöst. I fråga om beslut och rekommendationer, som skola antagas med majoritet, kräves att fem parter i denna överenskommelse avgiva jaröster.

5. Om antalet parter i denna överenskommelse ändras, må gemensamma rådet besluta att ändra det antal röster, som kräves för beslut och rekommendationer, vilka icke skola vara enhälliga.

6. Beslut av det enligt konventionen inrättade rådet (härefter kallat »rådet»), vilka antagits enhälligt i enlighet med de bestämmelser i konventionen, vilka gjorts tillämpliga enligt artikel 2 i denna överenskommelse, skola, såvida rådet icke beslutar annorlunda, hänskjutas till gemensamma rådet och, under förutsättning att de utan reservation godkännas av Finland, bli bindande även för Finland och äga tillämpning på förhållandet mellan Finland och medlemsstaterna.

7. Om beslut av rådet, vilka antagits med majoritet i enlighet med de bestämmelser i konventionen, vilka gjorts tillämpliga enligt artikel 2 i denna överenskommelse, hänskjutas till gemensamma rådet på begäran av någon part i denna överenskommelse, må gemensamma rådet besluta att rådets beslut skall bli bindande även för Finland och äga tillämpning på förhållandet mellan Finland och medlemsstaterna. Utan hinder av bestämmelserna i moment 4 i denna artikel skall det för ett sådant beslut av gemensamma rådet vara tillräckligt att fyra parter i denna överenskommelse avgiva jaröster.

8. Gemensamma rådet skall fatta beslut angående:

(a) to lay down its own rules of procedure which may include provision that procedural questions may be decided by majority vote;

(b) to establish the financial contribution of Finland to the budget of the Association.

a) sin egen arbetsordning, vilken må innehålla bestämmelser att procedurfrågor må avgöras genom majoritetsbeslut;

b) Finlands finansiella bidrag till sammanslutningens budget.

Article 7

This Agreement shall be subject to acceptance by the signatory States, and shall enter into force on the deposit of instruments of acceptance by all those States. Instruments of acceptance shall be deposited with the Government of Sweden which shall notify all other signatory States.

Article 8

1. Any State which accedes to the Convention shall, if the Council so decides, also accede to this Agreement.

2. Any State entering into an Association with the Member States in accordance with paragraph 2 of Article 41 of the Convention may accede to this Agreement on terms to be decided upon by the Joint Council.

Article 9

1. Finland, or the Member States acting by decision of the Council, may terminate this Agreement provided that three months' notice in writing is given to the Government of Sweden which shall notify all other Parties to this Agreement.

2. If this Agreement is terminated in accordance with paragraph 1 of this Article, the Joint Council may decide that the provisions of the Convention made applicable by virtue of Article 2 of this Agreement shall continue to apply in full or in part between the Member States and Finland for a period of not more than nine months from the date on which such termination becomes effective.

3. Any Member State which withdraws from the Convention shall *ipso facto* on the same day cease to be a Party to this Agreement.

Artikel 7

Denna överenskommelse skall godkännas av signatärstaterna och skall träda i kraft, när alla signatärstater deponerat sina instrument angående godkännandet. Instrument angående godkännandet skola deponeras hos Sveriges regering, som skall underrätta alla övriga signatärstater.

Artikel 8

1. Stat som ansluter sig till konventionen skall, om rådet så beslutar, även ansluta sig till denna överenskommelse.

2. Stat som ingår i en association med medlemsstaterna i enlighet med moment 2 i artikel 41 i konventionen må ansluta sig till denna överenskommelse på de villkor som gemensamma rådet beslutar.

Artikel 9

1. Finland eller, genom beslut av rådet, medlemsstaterna må bringa denna överenskommelse att upphöra under förutsättning att skriftlig underrättelse lämnas tre månader i förväg till Sveriges regering, som skall underrätta alla övriga parter i denna överenskommelse.

2. Om denna överenskommelse bringas att upphöra i enlighet med moment 1 i denna artikel, må gemensamma rådet besluta att de bestämmelser i konventionen, vilka gjorts tillämpliga enligt artikel 2 i denna överenskommelse, skola helt eller delvis äga fortsatt tillämpning mellan medlemsstaterna och Finland under en tid av högst nio månader från den dag överenskommelsen sålunda upphör.

3. Medlemsstat som frånträder konventionen skall därigenom samma dag upphöra att vara part i denna överenskommelse.

4. Any Member State may withdraw from the present Agreement provided that three months' notice in writing is given to the Government of Sweden which shall notify all other Parties to this Agreement.

Article 10

Except where provision for amendment is made elsewhere in this Agreement, an amendment to the provisions of this Agreement shall be submitted to the Parties to it for acceptance if it is approved by decision of the Joint Council and shall enter into force provided it is accepted by all Parties to this Agreement. Instruments of acceptance shall be deposited with the Government of Sweden which shall notify all other Parties to this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

DONE at Helsinki the 27th day of March, 1961, in a single copy in the English and French languages, both texts being equally authentic, which shall be deposited with the Government of Sweden, by which certified copies shall be transmitted to all other signatory and acceding States.

4. Medlemsstat må frånträda denna överenskommelse under förutsättning att skriftlig underrättelse lämnas tre månader i förväg till Sveriges regering, som skall underrätta alla övriga parter i denna överenskommelse.

Artikel 10

Med undantag av de fall då bestämmelse rörande ändring meddelas anorstädes i denna överenskommelse skall en ändring av bestämmelserna i överenskommelsen underställas parterna i den för godkännande, om den godtagits genom beslut av gemensamma rådet, och skall träda i kraft under förutsättning att den godkänts av alla parter i denna överenskommelse. Instrument angående godkännandet skola deponeras hos Sveriges regering, som skall underrätta alla övriga parter i denna överenskommelse.

TILL BESTYRKANDE HÄRAV ha-
va undertecknade, vederbörligen be-
myndigade, undertecknat denna över-
enskommelse.

SOM SKEDDE i Helsingfors den 27
mars 1961 på engelska och franska
språken, vilka båda texter skola äga
lika vitsord, i ett original, som skall
deponeras hos Sveriges regering. Be-
hörigen styrkta avskrifter skola av
Sveriges regering tillställas alla övri-
ga signatärstater samt stater, vilka
ansluta sig.

ANNEX I

List of Products referred to in Paragraph 1 of Article 3

Brussels Nomenclature number	Description of products
ex 32.09	Varnishes and lacquers of cellulose, oil or alkyd
34.05	Polishes and creams, for footwear, furniture or floors, metal polishes, scouring powders and similar preparations, but excluding prepared waxes falling within heading No. 34.04
ex 36.01	Propellent powders, other than black powder
36.04	Percussion and detonating caps; igniters; detonators
40.10	Transmission, conveyor or elevator belts or belting, of vulcanised rubber
40.11	Rubber tyres, tyre cases, inner tubes and tyre flaps, for wheels of all kinds
41.02	Bovine cattle leather (including buffalo leather) and equine leather, except leather falling within heading No. 41.06, 41.07 or 41.08
41.03	Sheep and lamb skin leather, except leather falling within heading No. 41.06, 41.07 or 41.08
41.04	Goat and kid skin leather, except leather falling within heading No. 41.06, 41.07 or 41.08
Section XI, other than items listed in Schedule III to Annex B to the Convention	Textiles and textile articles
64.01	Footwear with outer soles and uppers of rubber or artificial plastic material
64.02	Footwear with outer soles of leather or composition leather; footwear (other than footwear falling within heading No. 64.01) with outer soles of rubber or artificial plastic material
ex 64.05	Parts of footwear of any material except metal: stitched uppers
ex 69.07	Unglazed setts, flags and paving, hearth and wall tiles, of a thickness not exceeding 30 mm
ex 69.08	Glazed setts, flags and paving, hearth and wall tiles, of a thickness not exceeding 30 mm
73.17	Tubes and pipes, of cast iron
73.23 to 73.35 inclusive	Casks, cylinders, cables, barbed wire, gauze, expanded metal, chain, anchors, nails, bolts, needles, pins, springs; of iron or steel
73.37 to 73.40 inclusive	Central heating boilers, articles of a kind commonly used for domestic purposes, iron or steel wool, and other articles; of iron or steel

BILAGA I

Förteckning över varuslag, vilka avses i moment 1 i artikel 3

Brysselnomenklatur-nummer (avdelning)	Varuslag
ur 32.09 34.05	Cellulosalacker, oljelacker och alkydlacker, klara Puts- och polermedel för skodon, möbler, golv och metallföremål, skurpulver samt liknande preparat, med undantag av beredda vaxer, hänförliga till nr 34.04
ur 36.01 36.04	Krut, med undantag av svartkrut Tändhattar, rivtändare, sprängkapslar och liknande tändmedel
40.10	Driv- och transportremmar av mjukgummi
40.11	Ringar, däck, slangar och fälgband av mjukgummi för alla slags hjul
41.02	Läder av nötkreatur, buffel och hästdjur, ej hänförligt till nr 41.06—41.08
41.03	Läder av får, ej hänförligt till nr 41.06—41.08
41.04	Läder av get, ej hänförligt till nr 41.06—41.08
Avdelning XI, med undantag av varor upptagna i Lista III till bilaga B till konventionen	Textilvaror
64.01	Skodon med sulor och överdelar av gummi eller plast
64.02	Skodon med sulor av läder eller konstläder samt skodon med sulor av gummi eller plast, ej hänförliga till nr 64.01
ur 64.05	Delar till skodon av annat material än metall: nåtlade överdelar
ur 69.07	Golvplattor, trottoarplattor, väggplattor och andra beklädnadsplattor, oglaserade, med en tjocklek icke överstigande 30 mm
ur 69.08	Golvplattor, trottoarplattor, väggplattor och andra beklädnadsplattor, glaserade, med en tjocklek icke överstigande 30 mm
73.17	Rör av gjutjärn
73.23—73.35	Fat, cylindrar, kablar, taggtråd, duk, klippnät, kättingar och kedjor, ankaren, spik, bultar, synålar, knappnålar, fjädrar, av järn eller stål
73.37—73.40	Apparater för centraluppvärmning, hushållsartiklar, stålull och andra varor, av järn eller stål

Brussels Nomenclature number	Description of products
ex 85.01	Electrical goods of the following descriptions: generators and motors weighing not more than 250 kg. net
96.01	Brooms and brushes, consisting of twigs or other vegetable materials merely bound together and not mounted in a head (for example, besoms and whisks), with or without handles
96.02	Other brooms and brushes (including brushes of a kind used as parts of machines); paint rollers; squeegees (other than roller squeegees) and mops

Brysselnomenklatur- nummer (avdelning)	Varuslag
ur 85.01	Elektriska generatorer och motorer, vägande per styck högst 250 kg netto
96.01	Kvistar, borstar och viskor av endast hopbundna kvistar eller fibrer, med eller utan skaft
96.02	Andra borstbinderiarbeten (borstar, penslar o. d.), maskinborstar härunder inbegripna; målningsrullar; moppar, avtorkare o. d. av gummi, filt eller dylikt mjukt material

ANNEX II

List of Products referred to in Article 4

Brussels Nomenclature number	Description of products
25.10	Natural calcium phosphates, natural aluminium calcium phosphates, apatite and phosphated chalk
27.01	Coal; briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal
27.04	Coke and semi-coke of coal, of lignite or of peat
27.06	Tar distilled from coal, from lignite or from peat, and other mineral tars, including partially distilled tars and blends of pitch with creosote oils or other coal tar distillation products
27.07	Oils and other products of the distillation of high temperature coal tar; other oils and products as defined in Note 2 to Chapter 27 of the Brussels Nomenclature
27.09	Petroleum and shale oils, crude
27.10	Petroleum and shale oils, other than crude; preparations not elsewhere specified or included, containing not less than seventy per cent by weight of petroleum or shale oils, these oils being the basic constituents of the preparations
27.14	Petroleum bitumen, petroleum coke and other petroleum and shale oil residues
27.15	Bitumen and asphalt, natural; bituminous shale, asphaltic rock and tar sands
27.16	Bituminous mixtures based on natural asphalt, on natural bitumen, on petroleum bitumen, on mineral tar or on mineral tar pitch (for example, bituminous mastics, cut-backs)
ex 31.03	Mineral or chemical fertilisers, phosphatic, with the exception of basic slag
31.04	Mineral or chemical fertilisers, potassic

BILAGA II

Förteckning över varuslag, vilka avses i artikel 4

Brysselnomenklatur-nummer	Varuslag
25.10	Naturliga kalciumfosfater och naturliga kalcium-aluminiumfosfater; apatit och fosfatkrita
27.01	Stenkol samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol
27.04	Koks av stenkol, brunkol eller torv, lågtemperaturkoks härunder inbegripen
27.06	Stenkols-, brunkols- och torvtjära samt andra mineraltjäror, härunder inbegripet delvis destillerade (toppade) tjäror samt tjäror, erhållna genom blandning av stenkolstjärbeck med kreosotolja eller andra destillationsprodukter ur stenkolstjära (s. k. preparerad tjära)
27.07	Oljor och andra produkter, erhållna genom destillation av högttemperaturtjära från stenkol, samt andra oljor och produkter enligt anm. 2 till kapitel 27 i Brysselnomenklaturen
27.09	Råpetroleum (råolja) och rå skifferolja
27.10	Oljor, erhållna ur råpetroleum eller rå skifferolja, härunder inbegripet till annat nummer ej hänförliga produkter, innehållande minst 70 viktprocent sådana oljor som karakteriserande beståndsdel
27.14	Petroleumbitumen (asfalt), petroleumkoks och andra ur petroleum eller skifferolja erhållna återstoder
27.15	Naturlig bitumen och naturasfalt; bituminösa skiffrar, asfaltsten och naturlig bitumenhaltig sand
27.16	Bituminösa blandningar på basis av naturasfalt, naturlig bitumen, petroleumbitumen, mineraltjära eller mineraltjärbeck (t. ex. asfaltmastix, »cut-backs»)
ur 31.03	Fosforgödselmedel, mineraliska eller kemiska, med undantag av thomasslagg
31.04	Kaligödselmedel, mineraliska eller kemiska

ANNEX III

Reservations by Finland referred to in Article 5

Invisible transactions

Road transport: passengers and freight, including chartering	Reservation in respect of transport of passengers and freight in Finland, which is subject to statutory restrictions relating to traffic permits
Printed films, commercial, documentary, educational, etc. (rentals, dues, subscriptions, reproduction and synchronisation fees, etc.)	Precautionary reservation. The treatment of various types of films on the part of fiscal, supervisory and foreign exchange authorities may differ from that accorded by Member States to each other by virtue of international obligations in force. Similar differences in treatment may exist in respect to laboratory work, freedom of contract between resident distributors and non-resident producers, and international co-production
Insurance business operations abroad	Precautionary reservation. Finland reserves the right to maintain in respect of insurance business operations certain restrictions which may differ from those maintained by Member States. These, however, are restrictions on transactions and not on transfers of foreign exchange
Life assurance: transfers of pensions and annuities	Finland reserves the right to treat the capital element in annuities in the same manner as other capital transfers under insurance policies, where the annuity was taken out less than 3 years before the annuitant left Finland

*Capital movements**Direct investment*

Inward and outward movement of capital for long-term direct investment	Precautionary reservation concerning only outward movement of capital, the liberalisation of which is under consideration
--	---

Liquidation of direct investment

Liquidation of non-resident owned direct investments and transfer of the proceeds	Unless the transfer is approved in connection with the original approval of investment, proceeds are transferable in ten equal annual instalments. The liberalisation of transfers arising from investments made after 1st July, 1950, by means of import of capital is under consideration
---	---

BILAGA III

Av Finland gjorda förbehåll, vilka avses i artikel 5

Osynliga transaktioner

Vägtransport: passagerare och frakter, däri inbegripet chart- ring	Förbehåll med avseende å transport av passagerare och frakter i Finland, vilken är underkastad lagstadgade restriktioner i vad avser trafiktillstånd
Filmer, kommersiella, dokumentära, pedago- giska m. m. (filmhyror, avgifter, abonnemang, reproduktions- och syn- kroniseringskostnader etc.)	Försiktigtvis gjort förbehåll. Behandlingen av olika slag av filmer från skatte-, övervaknings- och valutamyndigheters sida kan avvika från den behandling medlemsstaterna beviljat varandra på grund av gällande internationella förpliktelser. Liknande avvikelser i fråga om behandlingen kunna förekomma med avseende å laboratoriearbete, frihet att sluta avtal mellan inhemska distributörer och utländska producenter samt internationell samproduktion
Försäkringsverksamhet i utlandet	Försiktigtvis gjort förbehåll. Finland förbehåller sig rätten att med avseende å försäkringsverksamhet bibehålla vissa restriktioner vilka kunna avvika från dem som bibehållas av medlemsstaterna. Dessa restriktioner avse emellertid transaktioner och icke överföringar av utländsk valuta
Livförsäkring: överföring av pensioner och livräntor	Finland förbehåller sig rätten att behandla kapitalelementet i livräntor på samma sätt som andra kapitalöverföringar under försäkringsavtal då livränteförsäkring tecknats mindre än tre år innan förmånstagaren lämnade Finland

*Kapitalrörelser**Direkta investeringar:*

In- och utförsel av kapital för långfristiga direkta investeringar	Försiktigtvis gjort förbehåll avseende endast utförsel av kapital; frigörelse av denna utförsel är under övervägande
--	--

Likvidering av direkta investeringar

Likvidering av direkta investeringar tillhöriga valutautlåning och överföring av likviden	Såvida ej överföringen medgivits i samband med det ursprungliga godkännandet av investeringen må likviden överföras i tio lika årliga delbetalningar. Frigörelse av överföringar härrörande från investeringar, vilka verkstälts efter den 1 juli 1950 medelst import av kapital, är under övervägande
---	--

Use and transfer of non-resident owned funds

Use of blocked funds by their non-resident owners

Reservation in respect of use for investment in listed domestic securities and of transfer of ownership between non-residents

Physical movement of securities

Export of non-resident owned securities

Reservation in respect of export of securities classified as blocked assets

Användning och överföring av medel tillhöriga valutautlåning

Användning av blockerade medel av ägare som är valutautlåning Förbehåll med avseende å användning för investering i börsnoterade inhemska värdepapper och å överlåtelse mellan valutautlåningar

In- och utförsel av värdepapper:

Utförsel av värdepapper tillhöriga valutautlåning Förbehåll med avseende å utförsel av värdepapper betecknade såsom blockerade tillgångar

Tillämpnings- och tolkningsregler, om vilka enighet nåtts vid de förhandlingar som lett till överenskommelsen angående bildandet av en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen samt Republiken Finland

1. Det förutsättes, i anslutning till artikel 4 i överenskommelsen, att varor, vilka för närvarande icke äro föremål för kvantitativa importrestriktioner, även i fortsättningen skola vara frilistade.

2. Det förutsättes, att de tillämpnings- och tolkningsregler, om vilka enighet nåddes vid de förhandlingar som ledde till konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen, även skola tillämpas på förhållandet mellan medlemsstaterna och Finland.

3. Det förutsättes, att följande temporära bestämmelser skola tillämpas med avseende å vissa varuslag:

a) Finland skall äga att temporärt bibehålla sitt nuvarande reglerings-system med avseende å varuslag hänförliga till positionerna 15.04 och ur 15.12 i Brysselnomenklaturen — fetter och oljor av fisk eller havsdäggdjur — förutsatt dock att olika fettprodukter behandlas på ett icke-diskriminerande sätt och att det skydd som beredes förädlingsindustrierna avskaffas i enlighet med konventionens allmänna bestämmelser.

b) Varor hänförliga till position 15.08 i Brysselnomenklaturen äro icke angivna i bilaga D till konventionen. De finska importtullarna, som tillämpas för dessa varor, skola följaktligen avskaffas i enlighet med konventionens allmänna regler. Om det emellertid senare skulle visa sig att varorna i någon form i betydande kvantiteter ingå i produkter avsedda att användas såsom människoföda, skall Finland äga att med avseende å varorna ifråga tillämpa det i punkten a) i detta moment avsedda systemet.

c) Finland skall äga att temporärt bibehålla tullar för nedanstående va-

ror, hänförliga till följande positioner i Brysselnomenklaturen, nämligen ur 19.07, skeppsskorpor, skorp-mjöl och skorpor; ur 19.08, biscuits, wafers, skorpor samt s. k. cakes och Danish pastry; och ur 21.07, glasspulver och puddingpulver; förutsatt dock att de industrier, som tillverka varorna, icke beredas skydd genom tullar eller administrativa åtgärder. Manufaktureringsskyddet i nuvarande avgifter skall avskaffas i enlighet med konventionens allmänna bestämmelser. Dessa temporära bestämmelser skola förbli i kraft till dess de kunna ersättas med ett särskilt avgifts- eller accissystem.

d) Giltighetstiden för de i denna punkt angivna temporära undantagen skall icke utsträckas utöver den 1 oktober 1961, såvida gemensamma rådet icke genom majoritetsbeslut bestämmer annorlunda.

4. Det förutsättes, i anslutning till bestämmelserna i överenskommelsen om institutionella anordningar, att parterna normalt skola stå i regelbunden kontakt för att underlätta överenskommelsens praktiska tillämpning.

5. Det förutsättes, att den sekretariatsorganisation, som erfordras för gemensamma rådet, skall tillhållas av Europeiska frihandelssammanslutningens sekretariat.

6. Det förutsättes i anslutning till moment 3 artikel 2 i överenskommelsen, att parternas avsikt är att bilda ett nytt frihandelsområde innefattande Finlands territorium och Europeiska frihandelssammanslutningens område. Momentets lydelse har valts av skäl som sammanhänger med tillämpningen av konventionens ursprungsregler.

Bihang 3

(Översättning)

Protocol

relating to the application of the Agreement creating an association between the Member States of the European Free Trade Association and the Republic of Finland to the Principality of Liechtenstein

The signatory States of the Agreement creating an association between the Member States of the European Free Trade Association and the Republic of Finland, and the Principality of Liechtenstein,

Considering the Protocol of 4th January, 1960 relating to the application of the Convention establishing the European Free Trade Association to the Principality of Liechtenstein,

Have agreed as follows:

1. The Agreement shall apply to the Principality of Liechtenstein as long as it forms a customs union with Switzerland and Switzerland is a party to this Agreement.

2. For the purpose of this Agreement, the Principality of Liechtenstein shall be represented by Switzerland.

3. This Protocol shall be ratified by the signatory States. The instruments of ratification shall be deposited with the Government of Sweden which shall notify all other signatory States.

4. This Protocol shall enter into force on the deposit of instruments of ratification by all signatory States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorised thereto, have signed the present Protocol.

Protokoll

rörande tillämpning i förhållande till Furstendömet Liechtenstein av överenskommelsen angående bildandet av en association mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen samt Republiken Finland

Signatärstaterna till överenskommelsen angående bildandet av en association mellan Europeiska frihandelssammanslutningens medlemsstater och Republiken Finland, samt Furstendömet Liechtenstein,

vilka beakta protokollet den 4 januari 1960 rörande tillämpning av konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen i förhållande till Furstendömet Liechtenstein,

ha överenskommit om följande:

1. Överenskommelsen skall äga tillämpning i förhållande till Furstendömet Liechtenstein så länge furstendömet bildar tullunion med Schweiz och Schweiz är part i överenskommelsen.

2. Vid tillämpningen av denna överenskommelse skall Furstendömet Liechtenstein representeras av Schweiz.

3. Detta protokoll skall ratificeras av signatärstaterna. Ratifikationsinstrumenten skola deponeras hos Sveriges regering, som skall underrätta alla övriga signatärstater.

4. Detta protokoll skall träda i kraft när alla signatärstater deponerat sina ratifikationsinstrument.

TILL BESTYRKANDE HÄRAV ha-
va undertecknade, vederbörligen be-
myndigade, undertecknat detta pro-
tokoll.

DONE at Helsinki the 27th day of March, 1961, in a single copy in the English and French languages, both texts being equally authentic which shall be deposited with the Government of Sweden, by which certified copies shall be transmitted to all other signatory and acceding States.

SOM SKEDDE i Helsingfors den 27 mars 1961 på engelska och franska språken, vilka båda texter skola äga lika vitsord, i ett original, som skall deponeras hos Sveriges regering. Behörigen styrkta avskrifter skola av Sveriges regering tillställas alla övriga signatärstater, samt de stater, vilka ansluta sig.